

ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 19 ਮਈ, 2005 ਨੂੰ ਵਿਦਵਤਾ ਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਭਿਵਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ 20 ਜਨਵਰੀ, 2006 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਡੀਕੇ ਜੈਨ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਸੋਮ ਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2005 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 4707

26 ਸਤੰਬਰ 2005

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-- ਕਲਾਮ 226—ਆਰਥਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 — ਐੱਸ. 16 ਅਤੇ 43—ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ, 1872-S.28 — ਇਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ — ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ — ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ — ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਲੱਭਣ ਵਾਲਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ— ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ- ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ- ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ

ਪਹਿਲਾਂ ਗਠਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ—ਦੂਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਬਹਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ—ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੂਜੇ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਬਹਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਵਾਲੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 15 ਅਤੇ 16)

ਏ ਕੇ ਚੋਪੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਸ਼ੀਸ਼ ਚੋਪੜਾ, ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਮਿਨੋਚਾ ਅਤੇ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਾਜਬੀਰ ਵਾਸੂ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਪਾਲ।1 ਸਿੰਘ 1 ਐਡਵੋਕੇਟਸਪੌਂਡੈਟ ਨੰਬਰ 1

ਨਿਰਣਾ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

Som Datt Builders Pvt. Limited v. State of Punjab 3
and others (Hemant Gupta, J.)

(1) ਮੌਜੂਦਾ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 4 ਜਨਵਰੀ, 1995 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ-2 ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਾਰਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 67.1 ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1) ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਕੰਮ ਦੇ ਅਮਲ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 84 ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 84 ਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 67.1 ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 70 ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਸੱਤਰਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ 'ਤੇ 84 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ।

(3) ਧਾਰਾ 67.2 ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਸਾਲਸੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ 56 ਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਜਿਹੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। . ਧਾਰਾ 67.3 ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 67.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 67.2 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। . ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਹੈ

ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੀਸਰਾ ਸਾਲਸ, ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਇੰਡੀਅਨ ਰੋਡਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਪੰਜ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਅੰਪਾਇਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੀਜੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਰੋਡਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ। ਧਾਰਾ 67.4 ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 67.3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਸੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲਸੀ

ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ 7 ਜੂਨ, 2001 (ਕਲੇਮ ਨੰ: 1), 29 ਜੂਨ, 2001 (ਕਲੇਮ ਨੰ: 3) ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2001 (ਕਲੇਮ ਨੰ: 4) ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ c I ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 3 ਮਈ, 2002 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਐਨ. ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ. 17 ਜੂਨ, 2002 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਕਤ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ. ਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਰੋਡਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਨੇ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਆਰ. ਜੌਹਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਸੀ. ਕੇਹਰ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਐਨ. ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ. ਮਾਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਹੈ। ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੁਣ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਆਰ. ਜੌਹਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਸੀ ਕੇਹਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜੇ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

(6) ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1, - ਮਿਤੀ 30 ਜੂਨ, 2004 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 7 ਜੂਨ, 2001 ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ. ਮਾਨ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 1), 29 ਜੂਨ, 2001 (ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 3) ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, — 7 ਮਾਰਚ, 2005, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-29 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(7) ਜਵਾਬ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਰੀਟੇਨਸਟੇਟਮੈਂਟ, ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ -ਨਾਲ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ 7 ਜੂਨ, 2001 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ 30 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋ ਹੋਰ ਕਥਿਤ ਫੈਸਲੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮਿਤੀ 29 ਜੂਨ, 2001 ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਵੀ 30 ਜੂਨ,

Som Datt Builders Pvt. Limited v. State of Punjab 5
and others (Hemant Gupta, J.)

2004 ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਵੱਈਆ ਨਾ ਅਪਣਾਵੇ। ਵਾਕਓਵਰ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ I ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਦਾਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(8) ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ 70 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(9) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਏ.ਜੀ.ਆਰ. ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਦਾ ਪੁਨਰ-ਉਤਪਾਦਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

"ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 67.1

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਝਗੜਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੰਮ ਦੇ ਅਮਲ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਰਾਏ, ਹਦਾਇਤ, ਨਿਰਧਾਰਨ, ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਸਮੇਤ, ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। . ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਚੁਰਾਸੀਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਠੇਕੇਦਾਰ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੋਸਤਾਨਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ।

ਜੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੌਰਾਸੀ ਦਿਨ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ 70 ਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ 70 ਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਦਿਨ 84 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਧਿਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਲਸੀ, ਜਿਵੇਂ

ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਲੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਅਤੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.4 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਝਗੜੇ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੱਤਰਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.2

ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਮਝੌਤਾ

ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ 56 ਵੇਂ ਦਿਨ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਜਿਹੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.3

ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ:

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ

- (a) ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ
- (b) ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.2 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਮੇਟੀ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੀਜਾ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਅੰਪਾਇਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਪੰਜ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੰਡੀਅਨ ਰੋਡਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਕੋਦਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੀਜੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਰੋਡਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਅਵਾਰਡ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ

Som Datt Builders Pvt. Limited v. State of Punjab 7
and others (Hemant Gupta, J.)

ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਲਸੀ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਲਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਕਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ। ਵਰਕਸ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਾਲਕ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.4

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ।

ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.1 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਬੰਧਨਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ, ਜੇਕਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਫੈਸਲਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 67.3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ 67.1 ਅਤੇ 67.2 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਜਾਂ ਸਮਕਾਲੀ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਗਠਿਤ ਆਰਥਿਕਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੀਖਿਤ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ। ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਆਰਥਿਕਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਾਲਸੀ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਥਿਕਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਉਹਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਰਥਿਕਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(11) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਦਵਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 1 ਮਿਤੀ 7 ਜੂਨ, 2001 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਿਰਫ 12 ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ 21 ਜੂਨ, 2001 ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ, ਇਸਲਈ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(12) ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਤੱਥ ਖੋਜ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਠਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ।

(14) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 3 ਮਈ, 2002 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 7 ਜੂਨ, 2001, 29 ਜੂਨ, 2001 ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਾਅ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 1, 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(15) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਬਾਈਂਡਿੰਗ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ 67.3 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਉਪ ਧਾਰਾ

Som Datt Builders Pvt. Limited v. State of Punjab 9
and others (Hemant Gupta, J.)

67.4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 67.3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਅੰਤਮ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨੰਬਰ 1, 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(16) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ। ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 1, 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(17) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਵਾਲੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ